

GAZETA OFICIALĂ

PUBLICATĂ DE

CONSILIUL DIRIGENT AL TRANSILVANIEI, BANATULUI
 == ȘI ȚINUTURILOR ROMÂNEȘTI DIN UNGARIA. ==

Către națiunea română din Transilvania, Banat și Țara-Ungurească.

Adunarea națională ținută în 18 Noembrie (1 Decembrie) a. c. la Alba-Iulia într'un gând nespusă însuflețire a înlăptuit visul de veacuri al națiunii române din Transilvania, Banat și Țara-Ungurească și a decretat unirea acestor ținuturi cu Regatul României, iar până la înființarea Constituantei, aleasă pe baza votului universal, Adunarea Națională a rezervat acestor ținuturi autonomie provizorie. Pentru conducerea mai departe a afacerilor națiunii Adunarea Națională a instituit un mare stat național, iar această si tyziua de 19 Noembrie (2 Decembrie) a. c. a înființat pentru guvernarea provizorie a țării a ales consiliul diriguitor, care sa compune astfel: *Dr. Iuliu Maniu* prezidiu și interne, — *Vasile Goldiș* culte și instrucțiune publică și apoi aranjarea raporturilor cu națiunile și confesiunile conlocuitoare, — *Dr. St. C. Pop* justiție și siguranță publică — *Dr. Ioan Suciu* organizarea și pregătirea Consiliului, — *Dr. Lazar* justiție, — *Dr. Emil Hățiegan* codificare, — *Dr. Aurel Vlad* finanțe, — *Dr. Victor Bontescu* agricultură și comerț, — *Dr. Romul Boilă* comunicațiune, lucrări publice, poștă, telegraf și alimentațiune, — *Ioan Flueraș* sociale și igienă, — *Iosif Jumanca* agricultură, — *Dr. Vasile Lucaciu*, *Dr. Valeriu Braniște* și *Octavian Goga* fără resort. Acest consiliu diriguitor își are sediul în Sibiu.

Prin aceasta Transilvania, Banatul și părțile locuite de Români ale Țării-Ungurești au devenit parte a Statului Ungar și până la înființarea definitivă a unirii cu Regatul Român au ajuns sub guvernarea noastră.

Când pentru întâia dată adresăm cuvântul nostru către națiunea română, gândul nostru mai presus de toate se înalță spre Ceruri și cu umilință aducem mulțumită lui Dumnezeu, că după cercarea îndelungată de o mie de ani a reunit iarăș întreagă națiunea română într'un singur Stat. Cu smerenie ne înclinăm memoriei înaintașilor noștri, cari veacuri de zile au suferit încălcarea nemiloasă, păstrând cu credință ființa românească și pregătind astfel învierea acestui neam la viață liberă și rodnică pentru umanitate. Mănumul nepedii se înalță în sufletul românesc tuturor acelor bravi Români, cari în războiul mondial și-au vărsat sângele, murind pentru libertatea și unitatea națiunii române.

Depunem prinosul recunoștinței noastre vecinice neînvinsei armate române și glorioșilor și înțelepților Rege al Românilor Ferdinand I., iar puterilor aliate, cari prin stăruințele lor învingeri au scăpat civilizațiunea de primejdia barbariei, le exprimăm adâncă noastră mulțumită și admirațiunea noastră.

Bibl. Univ. Cluj

Nr. 1477-1922

Români

Adunarea Națională de la Alba-Iulia a îndat principiile și noi sunem ferm hotărâți să le dăm îndeplinire cele

Vrem ca pe pământul țării noastre să stăpânească dreptatea și libertatea. Dreptate și libertate, nu numai pentru Români, ci și pentru națiunile conlocuitoare, pe cari soarta de multe veacuri ni le-a pus de vecini. Vrem să stăpânească dreptatea și libertatea, nu numai pentru cei tari și puternici, ci și pentru cei slabi și umiliți. Dreptate să fie pentru plugar, ca și pentru negustor și meseriaș. Toți deopotrivă să-și afle fericirea și îndestulirea pe acest pământ românesc, cinstindu-se unul pe altul și ajutându-se împrumutat. Toți să fie fiii asemenea îndreptățiți ai statului românesc. În acest scop vom da libertate națională pentru toate popoarele conlocuitoare, — egală îndreptățire și deplină libertate autonomă confesională pentru toate confesiunile, — vom înființa un regim curat democratic pe toate terenele vieții publice, votul obștesc, direct, egal, secret, pe comune, în mod proporțional, pentru ambele sexe în vârstă de 21 de ani la reprezentarea în comune, județe ori parlament, — desăvârșită libertate de presă, asociere și întrunire, — libera propagare a tuturor gândurilor omenești, — vom iniția o radicală reformă agrară. Pământul, care și până acum a fost muncit cu sudori de sânge în decurs de veacuri de plugari, să ajungă în aceea măsură în stăpânirea țaranului, cum hărnicia lui o cere, ca să fie fericit, iar prin munca celor mulți roada pământului nostru să fie înzecită. Numai popoarele cari produc maximul, cari supraproduc, au drept de existență în familia cea mare a națiunilor.

Vrem, ca muncitorimea industrială, temeliea vieții economice în zilele noastre, încă să și afle îndestulirea și mijloacele bogate de răsplătă a muncii sale, și în acest scop suntem hotărâți să dăm acele drepturi și avantajii, cari le au muncitorii în statele cele mai înaintate din Apus.

Munca uriașe ne așteaptă pentru binele neamului, dar de bunul sfârșit o clipă nu ne îndovim. Nu credeți amăgirilor ce vin din parte dușmăni nouă! Ceice ne-au robii până acum, nu se lasă bucuroși din catenale statului lor. Increderea noastră nu se întemeiază numai pe vorbe, noastră necinstită. Căutați în credința biruinței prin cunoșterea valoarei spirituale și științifice a gîndului nostru, care, fără îndoielă, scapă din robie în curând va pune în umire lumea prin contribuțiunile sale la progresul civilizațiunii.

Românii

În aceste zile mari ale prefacerii arătați-vă vrednici de sângele noștri ce curge în vinele voastre și vrednici de încrederea lumii civilizate. Înainte de toate rupeți orice legături mai departe cu guvernul maghiar din Budapesta și dați ascultare numai Consiliului diriguitor român al guvernului vostru. Rânduiriile acestui guvern să le împliniți cu scumpătate și fără esitare, căci acele rânduirii se dau pentru fericirea voastră viitoare. Mai ales în aceste vremuri grele nu vă dușmăniți întreolaltă, cinstiți viața și averea altuia, trăiți în pace și frățietate cu cei de alt neam și altă lege, îngrijiți casele și economia voastră și fieștecarele să și urmeze munca sa obicinuită fără încetare. Fiți liniștiți, pacinici și muncitori, dar de azi încolo cu îndârjire să vă apărați libertatea națională; și când s'ar ridica vr'un protivnic acestei libertăți, să nu mai răbdați de azi încolo nici o umilire, ci orice dușman al libertății voastre naționale să l respingeți, jertfindu-vă, de ar trebui, chiar și viața pentru libertate.

Dacă vă vom chema, veniți sub arme cu dragă inimă, ca să ne apărăm moșia și neamul. —

Iară noi vă făgăduim, că toată munca noastră și viața noastră întreagă o jertfim binei și fericirii voastre. Așa să ne ajute Dumnezeu!

Sibiu, în 29 Noemvrie (11 Decemvrie) 1918.

Decret

despre „Gazeta Oficială”.

Consiliul Dirigent al Transilvaniei, Banatului și părților românești din Ungaria dă următorul

decret:

ART. 1. Cu ziua de 1/14 Decembrie 1918 va apare »Gazeta Oficială» a Consiliului Dirigent al Transilvaniei, Banatului și părților românești din Ungaria, în care se vor publica hotărârile marelui Sfat Național, decretetele, ordonanțele, regulamentele, notele circulare și oricare alte deciziuni ale Consiliului Dirigent, ale șefilor de resort ai aceluia, cum și ale altor înalte autorități ale Statului.

ART. 2. Toate hotărârile Marelui Sfat Național, decretetele, ordonanțele, regulamentele, notele circulare și oricare alte deciziuni ale Consiliului Dirigent, ale șefilor de resort ai aceluia, cum și ale celorlalte autorități, sunt de a se executa de organele de stat, comitatense (judrețene) și comunale, fără amânare.

ART. 3. Cu executarea celor cuprinse în art. 1 se încredințează resortul presei.

Sibiiu, 1/14 Decembrie 1918.

Iuliu Maniu,
Președintele Consiliului.

Nr. 30—31/1918.

Numiri.

Au fost numiți comisari de alimentare pentru teritoriul comitatului Arad și teritoriile locuite de Români din comitatele Ciănad și Bichiș; *Dr. Cornel Ianca*, avocat în Arad, iar pentru teritoriul comitatului Cojocna (excepționând orașul Cluj) *Nicolae Căciulă*, șef-contabil la banca „Economul” din Cluj

Notă circulară

dată de Consiliul Dirigent al Transilvaniei, Banatului și părților românești din Ungaria asupra deținerii de persoane prin consiliile sau gardele naționale.

Către toate Consiliile naționale comitatense, cercuale, comunale și către gardele naționale.

Consiliile și gardele naționale locale pot efectui dețineri de persoane numai cerând autorizare dela șeful resortului siguranței publice și al armatei, sau dela șeful resortului afacerilor interne.

În caz de urgență deținerile se pot face și fără autorizare prealabilă, dar în timp de 24 ore este

a se cere autorizarea cu raport telegrafic motivat dela șeful siguranței publice și al armatei, care va decide în înțelegere cu șeful resortului afacerilor interne.

Sibiiu, 1/14 Decembrie 1918.

Iuliu Maniu,
șeful resortului afacerilor
interne.

Dr. St. C. Pop,
șeful resortului armatei și siguranței publice.

Provocare.

Toți funcționarii de finanțe, de naționalitate română, cari stau de prezent în serviciul central, — sau al oficiilor subordonate ministeriului de finanțe al republicii populare maghiare, prin aceasta sunt invitați, să se anunțe imediat la șeful resortului de finanțe, fie în persoană, fie în scris, pentru a fi trecuți în serviciul resortului de finanțe român.

Pentru orientare sunt încunoștințați, că toți anii de serviciu li se vor socoti și le se asigură cel puțin salariul acela, de care au beneficiat până acum.

Sibiiu, la 11 Decembrie 1918.

Dr. A. Vlad,
șeful resortului finanțelor

Nr. 1/1918.

Notă circulară.

Bazat pe deciziunea Comitetului Național Român Central din Arad prin aceasta dispun și dau ordin tuturor Consiliilor Naționale comitatense române, iar acolo, unde sunt deja denumiți comisari de alimentare, acestor comisari, ca să împiedece, până la altă dispoziție, orice export de alimente de pe teritoriul încredințat administrării lor. Permisioane pentru exportarea și distribuirea alimentelor disponibile numai Resortul de alimentare al Consiliului Dirigent Român este îndreptățit a da.

Dat în Sibiiu, la 14 Decembrie 1918.

Dr. Boila,
șeful resortului de alimentare.

Apel.

Toți funcționarii români dela judecatorii, tribunale și tablele regești, precum și acei avocați, auditori militari, care voiesc a trece în serviciul justiției, sunt invitați să se anunțe în scris, ori prin telefon șefului resortului de justiție, pentru a putea întocmi tabloul funcționarilor români dela justiție.

Ziarele sunt rugate a reproduce acest apel.

Sibiiu, la 1/14 Decembrie 1918.

Dr. Emil Hașiagann,
șef de resort.

Lista delegaților,

*cari au fost trimiși din partea cercurilor electorale la
Marea Adunare Națională din Alba-Iulia.*

I. Din comitatul Albei de Jos.

1. *Cercul electoral al Vinului-de-jos:* Dr. Iuliu Maniu, adv., Blaj; Dr. Zaharie Munteanu adv., Dr. Ioan Marciac, adv., Dr. Vasile Hațegan, propr., Dr. Virgil Hațegan, propr., toți din Alba-Iulia.

2. *Cercul Ighiului:* Dr. Ioan Pop, adv., Alba-Iulia; Mihail Costea, propr., Sohodol; Pompiliu Pîso, propr., Cărpiniș; Emanuil Bîșă, propr., Zlagna; Ioachim Totoian, propr., Mirești; iar ca suplent: Francisc Botean, propr., Barabanti.

3. *Cercul Aiudului:* Candin Suciu, preot, Majina; Dr. Aurel Sasu, prelor, Teiuș; Dr. Alexandru Nicolescu, caonic, Ștefan Dragoș, industriaș, ambii din Blaj; George Bărbat jun., econom, Blaj-sat; iar ca suplenti: Nicolae Radu, econom, Tâmpabaza; Gavriil Rătru, propr., Teiuș; Dr. Victor Macaveiu, prof., Dr. Dănilă Sabo, adv., ambii din Blaj; Ioan Pușcaș jun., econom, Blaj-sat.

4. *Cercul Abrudului:* Dr. Laurențiu Pop, adv., Dr. Alexandru Borza, medic, Dr. Candin David, adv., toți din Abrud; Mateiu Morușca, propr., Presaca; Alexandru Vasinca, minier, Alexandru Bureștean, minier, ambii din Reșia-Mont.

5. *Cercul electoral Alba Iulia:* Joachim Fulea, adv., Virgil Vlad, farmacist, Dr. Alexandru Fodor, medic, Aurel Stoica, inginer, Camil Velican, adv., iar ca suplenti: Nicolae Cadariu, preot, Antoniu Crivoian, propr., toți din Alba-Iulia.

6. *Cercul Ocnei:* Dr. Ioan Dördea, adv., Dr. Nicolae Cristea, adv., Isaia Popa, preot, Alexandru Vidrighinescu, propr., Eugen Pantea, propr., toți din Ocna.

7. *Cercul Murăș-Uioara:* Dr. Iuliu Morariu, adv., Petru Rășca, preot, Marian Dreghici, stegar, toți din Uioara; Ștefan Roșian, prof., Dr. Ionel Pop, avocat, ambii din Blaj.

II. Din comitatul Aradului:

1. *Cercul orașul Arad:* Dr. Cornel Iancu, adv., Dr. Lazar Iacob, profesor, Luca Raicu, agricultor, Aurel Călnicean, funcționar, Dr. Cornel Albu, adv., toți din Arad.

2. *Cercul Ineuului:* Dr. Ioan Sociu, adv., Borș ineu; Iustin Monția, preot, Patriciu Covaci, învăț., B-Sebis; Dumitru Nica, econ., Moroda; Teodor Hăb măjan, econ., Răpșig; suplent: Mihail Cosina, preot, Răpșig.

3. *Cercul Chișineului:* Dr. George Popovici, adv., Dr. Adrian Popescu, adv., ambii din Chișineu; Dr. Iustin Marșieu, adv., Arad; Dumitru Muscan, plugar, Socodor; Ignat Bogdan, plugar, Zărând.

4. *Cercul Josășului:* Dr. Aurel Grozda, adv., Buteni; Toma Pop, medic, Hălmăș; George Tomș,

econ., Plășcuți; Vasile Doucea, econ., Buteni; Ioan Vrenti, econ., Josăș.

5. *Cercul Pecica:* Dr. Sever Miclea, adv., Dr. Sever Ispravnic, adv., ambii din Arad; Romul Ganea, preot, Semlac; Emanuil Pura juu, propr., Ștefan Petrișor, învăț., ambii din Pecica.

6. *Cercul Radnei:* Vasile Goldiș, secr. cons., Arad; Dr. Eugen Beleş, adv., M-Radna; Iancu Ștefănuț, preot, Măndruloș; Traian Givulescu, învăț., Radna; Stoiu Sârbu, econom, Cuvin.

7. *Cercul Aletea Sântana:* Dr. George Crișan, adv., Arad; George Vidican, econ., Măria Boica, econ., George Botaș, econ., Simion Irimie, econ., toți din Olaca; Suplent: Dr. Vasile Cucu, medic, Sântana.

8. *Cercul Șiria:* Dr. Ștefan C. Pop, adv., Arad; Dr. Iacob Hoșaran, adv., Axente Secuș, proprietar, Nicolae Lazarescu, econ., toți din Șiria; Ioan Burza, econ., Pâncota.

III. Din Comitatul Bichișului.

1. *Cercul Oroșhaza:* Ioan I. Ardelean, preot, Valeriu Magher, învăț., Petru Sântău T., econ., Petru Bujigan, econ., Vasile Gros, econ., toți din Chițighaz.

2. *Cercul Giula:* Dr. Mihail Măcus, adv., Teodor Suciu, propr., Teodor Silaghi, propr., Moise Gomboș, propr., Petru Chereșădan, propr., toți din Giula.

IV. Din comitatul Bihorului.

1. *Cercul orașului Oradea Mare:* Dr. Iustin Ardelean, adv., Dr. Sever Erdeli, adv., Dr. Ioan Borș, adv., Ioan Pogani, propr., Dr. Coriolan Pop, dir. de bancă, toți din Oradea-Mare.

2. *Cercul Salonta:* Dimitrie Popa, preot, Tulca; Nicolae Costa, econ., Homorog; Ioan Teorean, econ., Mădărăș; Teodor Păcaș, econ., Micherechiu; Gavriil Roxin, econ., Cuneșiu.

3. *Cercul Ceica:* Alexandru Golea, preot, Hîdeșul-nou; Dr. Emil P. Groza, adv., Dr. Ioan Iacob, adv., ambii din Ceica; Ioan Porj, econ., Dușșii; Dr. Eugeniu Nicchi, adv., Ceica.

4. *Cercul Beiuș-Văscău:* Dr. Ioan Ciordaș, adv., Ilarie Crișan, arhitect, ambii din Beiuș; Teodor Cornea, econ., Meziad; Atanasiu Toader, propr., Șidiștel; Lăpădat Cioflan, econ., Ghîghîșeni.

5. *Cercul Tinca:* Dr. Andreiu Ple, adv., Dr. Aurel Pînția, adv., ambii din Tinca; Vasile Tuca, învăț., F-Tău; Pavel Govoșdan, econ., Făgădău; Daniș V. caș, econ., Huășău.

6. *Cercul Aleșd:* Dr. Aurel Lazar, adv., Oradea; Iosif Tărău, preot, Săcădău; Teodor Popoviciu, propr., Vărciorog; Dumitru Bradea, econ., Ponoara; Teodor Manea, econ., Bratca; ca suplenti: Iosif Tridon, învăț., Bratca; Coriolan Mursa, econ., Aleșd; Pavel Domocoș, a Fami, econ., Dimitrie Ciuplan a Ilieni, econ., ambii din Bratca; Ioan Sîrlău, adv., Aleșd; Dr. Emil Lazar, adv., Borodul-Mare. [Va urma]